

Titel: Om Dagen den syttende Januarii 1772. Ved T.R**. Efter Befalning trykt.

Citation: "Om Dagen den syttende Januarii 1772. Ved T.R**. Efter Befalning trykt.", i *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 4, ?*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_004-shoot-workid2_004_010.pdf (tilgået 09. december 2021)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 4

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

[↩](#)

Om Dagen den syttende Januarii 1772. Ved

T. R. 31**.

Efter Befalning trykt.

[2](#)
[3](#)

Først Ham, den Evige, vor Gud! der frit afmaaler

Til Jordens Folk, hvad Hæld, og hvad af Trængsels Veer, Der vexler om blant os paa Kloden her, og merker I Verdens Krøniker Aarveltningerne ud!

Først Ham til høie Priis og Tak skal Sangen lyde Om Dagen nys. — Men og for Dig, Du Brødre Folk! Den lyde skal til Skrek, ja gid med Tordens Vælde Den løed til Skrek, om Du saa dybt i Sieledød Var siunken ned, at Du den Magtes Arm ei kiendte Der spreedte bort, maaskee , utænkelige Veer.

[4](#)

Til sidst: O! hvilket Hæld det blev mig, om for Kongen

Min Harpe værdig stemt i høye Sølv Klang Saa toned, at Han med Lyst det heftig følte, Hvor Nordisk ædelt er det Folk, der lyder Ham.

Blant Muelighederne nys laae de hen, de Dage, Kun Gud dem skuede, og under Horizont Uveiret var endnu, men taarnet op af Damper,

Som de fra østlig Dal, hvor Pesten hæver sig,

Og farer ud, saa var maaskee den Skye optaarnet Og tung og sprengt af Veer, der skulde øses ud Paa Folkene. — O du! der troer, at her jeg drømmer Kun digterisk, og sterk ved heed Indbildnings Kraft Vil Uting male hen, for Følelser at skabe Hos Høreren, og for at vinde Digter Navn.

Du siig, om Du det veed, om Du det giennemtænkte Som Philosoph, hvordan er Borger-Staeten tryg Og sterk ved Samlingen af Millioner Kræfter,

[5](#)

Dem Lov og Pligt og Hevn uløseligen gjør

Til eet? — Og siig os Du! der fra de gamle Dage

Ud indtil nu har fulgt vor Arts Omvexlinger:

Har seet, hvorved omfaldt nu Alpisk bygte Troner,

Og nu blant frie Folk hensvandt Hæld, Moed og Fred: Last, Syndighed det var, og ey jeg Last kan tænke,
Ey Gift, der æder hen hver Sielens ædle Kraft,

At jo jeg seer den ud i Stygisk Strøm at vælde Fra det, at troe, der er ey Gud, der veyer os,

Der seer os, lønner os, der vældelig nedstyrter Den Onde— O hvor her det skumler fælt og sort Om mig, da oprørt Siel, dig rædsom Vantroer skuer, Som du med giftig Brand antendt ved Helvedglød Udfarer, aandende kun Had mod alt hvad ædler Vor Art, og hæver den op over Dyrer Art.

Blød er min Siel, og ei jeg kan end Fiender hade. Men skielve kan jeg, og hvor skielvede jeg tit!

I Dagene, der nys forløb, naar nu aleene Med Gud, nu med en Ven, den Gud og undte mig.

[6](#)

Jeg tænkte mødigen hen ud i andre Dage Der froede for — O da det Syn til Ængstelse!

Thi ach! hvor saaes det ey, at Folkets Troe blev agtet Som Skiendsel værd! og det, at alt Hvad helligt var Blant os, det grebes an, ey blot ved Konst og Klygter, Men Pharaonisk var det Raserie mod Gud.

O de Sirseeske Vraaer til Trods mod Middags-Soelen, Og hvor man sølede sig i Kapræisk Lyst!

Og som ved Herolds Bud, det frekt og stolt blev lovet Til Christnes Angst, at snart nu Helved Seier vandt: Saa Templerne laae hen som natlige Ruiner,

Saa øde — Saa der ei var Alter meer — Og ei Var Helligdom blant os— Da vee hvem Gud det undte At være Fader — Og den Stund det var for mig! Saa sort, naar veemodsfuld jeg holdt i matte Arme Dig Barn! og tænkte da, Du gik i Verden ud Eengang af Faders Huus, løb saa blant idel Snarer, Men fandt ei Vogtere, og ei Forfærdere,

Og ei Beskiemmere eengang, om Du til Rasen

[7](#)

Fra Lyst til Lyst henfaldt, og rasede da bort En eene Livets Hæld i feyre Ungdoms Dage,

Men Æren med, og Kraft, og Mod til mandig Dyd. O Barn! hvor ofte da Din og min Gud det hørte Af mig, at Mødres Land jeg villigen forloed,

Om mueligt var; men saa, naar Baandene jeg talte Der holdte mig — O da! hvor sort det var, til nu, Naar Haab paa Forsyn og paa Gud gav Sielen Liise, Og Graaden tørredes saa af, og Du mit Barn Med ald min øvrig Sorg blev trøstelig befalet Den Mægtige, vor Gud. —

Nu da de Rædseler bortveyredes, saa Dagen Gav Haab igien — og nok vi saae til Sorg og Skrek! Og hvad end meer af Vee, der os rundt om bespendte, Det Gud kun saae — og ham bor Priis fra Land og

Folk. —

— Om Thronen bævede. — Om Morder Dolken sleebes — — Om Bud til Meeneed var bereedt — Om Staet og Folk, Det ædle Folk var solgt til skiendigt Aag at bære —

[8](#)

Om Flidens fuure Sveed, og Faderløses Brød Var sendt hen ud, paa det, at eengang, naar i Norden Ei meer var Tryghed for en skielvende Sejan,

Han da paa andet Sted sig kunde stolt opbygge Tropheer af samlet Rov, og Leyet reede sig Blødt hen i Vellysts Arm— O det, om saa er syndet, Det være Lovens Sag, og de, dem Byrden er paalagt For os, de Værdige! der skal ved Nætters Grublen Oplede Sandhed paa Dedalisk Irregang,

Dem vorde Viisdom sendt fra Gud: at klar som Dagen, Ja som høy Middags-Soel for Verden viises maa Det Verk, vist konstelig i sortest mørke ordnet,

Og listig hyllet ind i Nat fra Helvede.

Ja Værdige! naar da Areopagisk viise I har det dømt — O da skal heele Folkets Tak,

Og sildig Slegtes Tak skal Eder Lønner være,
Fordi hver Sagens Deel saa reent udviklet blev,
At og den tvivlende endnu som vidløs Daare Bør staae derhen til Spot. —

[9](#)

Ær da det viise Valg — o Folk — det Kongen

giorde,

Nu Domstol blev opreist mod hiint det utroe Verk.

Tie Du! og lad det kun paa disse Fædre hviile At sige, hvad der var, og hvad der vides bør.

Ja hvo der kaldtes ey til Domstoel at beklæde,

Til at afveye Spot og Død paa Themis Vegt, Ydmygeligen han i Støvet sig nedbøye,

Og tænke det, hvor brat det gaaer mod Afgrund hen, Det Glid, naar Lysterne os mægtelig borthvirvle — Og est Du Christen, o da føle Du dig det Hvor bliidt et Syn, at hist i Sirklen stod og skaantes, Hun, der uvarsom gik i Kamp mod Fristelser,

Og gleed, og faldt —

Tænk saa den Tiid, o Folk! da blant os var forsvunden

Bor gamle Thrones Glands, og med vanhellig Arm En Voldsmand ranede sig Part af Sceptrets Vælde

[10](#)

Men og den varede kun kort, den Skiendsels Tiid.

Hvor Folket fnysede imens! og hvor det brændte Fort hen i Sielene, det Had mod Raneren! Men Kongens Bud der var, og først maa Dansk fortvivle,

Før han mod Kongens Bud gjør voldsom mindste Fied; Ja end han gjør det ey, før i hans Siel opstiiger Den Skrek, at Lydende han utroe Borger er.

— Saa hendtes nys — alt nu af mangel ærlig Fader Liv, Velfært, Slegt og Huus til Gud befalet var Med fast Beslutning, før for Morder Arm at falde, Før utroe Mand han blev mod Staet og Fædres Land

— Gud bøyede det af— og hvilken Rædsels Time Maaskee i dette Bluun det var, om ey Hans Arm Dem havde hvirvlet bort som Avn, maaskee da Blodet Nu elvestridigt randt blant os — maaskee du Stad Nu laae der hen, en Hob omstyrtede Ruiner

Af Liig, af Steene kuns, dem natlig Mordbrands Ild Ei havde ædet op — O Christian! elskte Konge!

[11](#)

Dit Folk, Din Stad blev frelst — og hvor den underlig Blev frelst! — Og hvor Dit Folk, der var saa heed af Harme,

Saa oprørt brusende af Nidkierhed og Kraft,

Hvor kunde det sig selv som rasende fortæret!

Om Gud ei havde seet til os, da Nød var meest.

Nu Konge! kiend Dit Folk — Du har dets Adel prøvet. O før Du Sceptret Selv, og styr os mandelig.

Og faderlig. — Og viid! at Thronen ei kan styrtes I Norden her, før den nedknuser i sit Fald Fast hele Folkets Haab.

I Krønikerne da for evig skal antegnes Den Dag — og den skal staae derhen liig fordums Dag, Da stolt Erobrere paa Thronen fast opsteegen Blev standset brat, og stoed, og saae, og følede Saa harmefuld den Magt, hvorved i Seyers Løbet Han standset blev — Men og ved hiin den anden

Dag,

[12](#)

Den nyere, da vild af Had, en bitter Fiende Os svoer Fortærelse til Død ved Sverd og Ild.

O! han for Verden og for os svandt hen, og glemtes Alt nu, fordi han ey fik Tiid til Voldsomhed.

Staaer da I Dage skiønt derhen, til evigt Minde! Og vi der skuet har, hvor nys den sidste var Saa festlig — O det blev os Skiendsel om vi taugde For Verden Navnene, der bør med Dagen staae I Krønikerne hen — Saa lyder høyt I Navne!

Først Julianes Navn — O Dronning nyd Din Løn

For prøvet Dyd! — Og hvis Du saae; hvor Folket føler Beundringsfuld Din Værd! og hvor det føler med Sin Giæld fordoblet nu mod Dig, da Haabet straalet Saa blank om Friderik, Din Søn— dog meer end Haab Det er; det Vished er, at i Hans ædle Hierte Er Mildhed, som den var hos Kongen Friderik! Den Elskede! og o! hvor var Han Landets Glæde Og hvor Hans Minde er saa kiert endnu! —

[13](#)

Her, Prinds! jeg stammer kun! for heftig Tanken fører Mig bort i Dagene, da fordum Du mig var Betroet — Og o hvor jeg saa troefast — Ja det kiender Min Gud, hvor troefast da jeg elskte Dig min Prinds! Og hvilken Fryd det var for mig, i Haab at skue Dig saa, som nu jeg seer Dig, herlig straalet om Af Viisdom og af Dyd— O Prinds ei kanst Du tænke Hvor Du lykosaliggjør Din fordums Tienere —

Men og maaskee— Dog ney! den Tanke skal bortvige, At Du det glemte, hvor jeg fordum elskte Dig.

Saa hør mig nu! som da, da uden Konst jeg talte Med Dig, og mandigen gav Raad, og viiste Dig, Hvad Dyden er, hvad Pligt for Mand af Kongestamme! Dog see! Din Vandring gaaer jo stolteligen frem Paa reene Dyders Vey, og hidtil har ei gleetet Din Foed eengang — Saa nu jeg tier frydefuld Ved det at tænke Dig — Og kun eet Ord skal lyde Om Folkets Kierlighed, og om den heede Tak,

Det yder Dig for Deel, Du tog i Statens Frelse,

[14](#)

Og for det Haab, at om eengang Erobrere

Sig hæver op, at da og ved Din Arm Du standser

Hans Fart, og hevner saa hans Anslags Voldsomhed.

Eet er endnu min Prinds! og det er Folkets Ønske, Dets Bøn til Dig: — Vær Du vor Ven hos Christian! Og beed Ham elske os, og viis Ham, hvor Han elskes Af os, og gjør at Han lykkelig er ved os,

Ved vores Kierlighed — O Prinds skaf os den Glæde, At kun i hældig Fryd og Fred hver Dag for Ham Gaaer hen — Saa deele Du med Ham Hans Arbeids Byrde! At Han maa føle det, hvor yndet af Sin Gud Han er; hvor bliidt et Kald Han fik til Deel, da Konge Han blev for os, og da han blev det med for Dig.

Her stands min Sang! O gid saa værdig som det føles Af mig, jeg kunde høyt opløftet siunge hen,

Hvor festlig Synet er for mig! hist hvor jeg skuer I Tanken — Hende— O høytiidelige Syn! Charlotte for Sin Gud, vor Gud i Støv nedbøyet

[15](#)

Og o hvor straalende fra Himlen er den Glands Om Hende! — Her er Dyd et Liv igiennem levet,

Og Siel saa blank, saa reen som klarest Himle-Dag. Saa kierlig Siel — O hvor vil giennem Landet lyde Det Veemods-Bud! naar Hun eengang ey mere er. Naar da de Lidende i hobetal omvanke

Foruden Trøst; dem Hun med Konge-Gavmildhed Opholdte moderlig — O da! hvor skal det lyde Igiennem Landet hen til Sorg, at Hun gik bort!

Ja Folk, du veedst det ei maaskee, hvad Giæld du skylder Til Hende — O det har saa mangan Ærlig tænkt, tankt.

Og Gud det veed at jeg har tænkt det med, og tænker Endnu, at fulde Maal af Nød et ramme kan Vort Land, saalænge Hun den fromme Konge-Dotter Henlever Dag og Nat i Bøn for Christians Folk. — Vel har Hun bedet hart i disse sorte Dage Der nu løb hen — Og mens Hun er endnu blant os, O da det maatte skee, som Herrens Arm det giorte, At Soeleblink saa flux af Torden-Skyen brød.

Jeg taug nu her, og loed saa Harpen ophængt hviile; Men det er Borger-Pligt, og Fryd for ærlig Siel, Først heele Folkets Tak, saa eegen Tak at yde Til Mændene, der nød det Held at redde os.

Hvor bliid en Lod! og det fuldt mangan heftig ønsker, At Ham var bleven undt og et saa hældigt Kald.

Dog nu, de valgte af vor Gud! Ham, Ham bør Æren! Men os, at hædre dem, de Mænd — hvis fine Geist! 1) — Hvis kolde Moed 2) — hvis Kraft ved muntre Sielens

Evner 3) —

Hvis Fyrighed 4) — Dig har, o Folk! den Fest bereedt. Saa dreven sang jeg nu.— Og Norden skal dem nevne Med Hæder, ordne dem alt efter Sielekraft,

Hvorved De merkes ud blant Mænd — hvorved De virkte At Dagen blev saa stor. — — 1) R. 2) E. 3) K. 4) B.